

Interview Veerle Smit en Romée Sniijders

Introductie

Veerle Smit en Romée Sniijders hebben elkaar leren kennen tijdens hun studie geneeskunde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Ze hadden allebei het gevoel dat ze snel het overzicht kwijtraakten met de grote stapel aan studieboeken en vonden dat het anders kon. Samen met honderden studenten en artsen schreven ze de boekenreeks genaamd "Compendium Geneeskunde", met daarin alle 35 specialismen van de geneeskunde. In de afgelopen zes jaar is Compendium uitgegroeid tot een begrip met een grote community, pockets, flashcards en een online platform. Sinds een jaar zijn zij bezig met het meer representatief maken van hun boeken voor de patiëntenpopulatie door middel van hun illustraties diverser maken en hun teksten inclusiever.

Hoe zijn jullie ooit begonnen met Compendium Geneeskunde?

Tijdens onze Bachelor aan de Vrije Universiteit in Amsterdam misten we een globaal overzicht van de Geneeskunde, een manier om als je alle kennis al een keer tot je had genomen nog een keer in de materie te duiken. We kwamen er al vrij snel achter dat het niet haalbaar was om met z'n tweeën een overzicht van de hele Geneeskunde te maken.

Hoe hebben jullie het hele proces aangepakt?

We hebben via Facebook berichten geplaatst waarin we ons idee naar buiten brachten. We kregen veel enthousiaste berichten van studenten die dit overzicht net als wij misten en mee wilden helpen aan het schrijven van onze boeken. Met sollicitaties hebben we in een middag een team van vijftig geneeskundestudenten weten samen te stellen. Zo is reeks 1.0 tot stand gekomen, waar meer dan zeven drukken van uitgegeven zijn. Daarnaast konden wij vanaf het begin af aan al heel goed samenwerken. We merken vooral dat het belangrijk is om taken te verdelen. In de eerste reeks heeft Romée veel meer gedaan, toen had zij meer tijd. Op andere momenten heeft Veerle meer taken op zich genomen.

Hadden jullie al ervaring in het ondernemen?

Terugkijkend zijn we altijd al heel ondernemend geweest maar een eigen onderneming hadden we nog nooit gehad. We hebben letterlijk gegoogeld: 'Hoe geef ik mijn eigen boek uit?', daar lukte eigenlijk alles mee. Daarnaast hebben we een heel groot netwerk opgezet met specialisten, arts-assistenten en studenten die ons helpen. We moesten nog veel leren. We moesten groeien als ondernemer en ook leren voor ons succes uit te durven komen. Vrouwen zijn daarin toch vaker terughoudender dan mannen, zo vonden we het moeilijk om hardop uit te spreken hoeveel boeken we verkochten of onszelf CEO noemen, dat we al jaren zijn natuurlijk.

Wat is de kracht van jullie boeken?

Vanaf het begin wilden graag onafhankelijk zijn van de universiteiten en ziekenhuizen en wilden we het echt zelf doen. Voor iedere discipline wilden we dan ook dat er studenten van minstens twee verschillende universiteiten betrokken waren, op die manier waren we onafhankelijk en curriculum overstijgend. We hebben altijd het doel gehad om onze boeken in alle ziekenhuizen in Nederland en België bruikbaar te maken. Daarom houden we landelijke of Europese richtlijnen aan. Daarnaast zijn alle pockets discipline overstijgend. Het schrijven van deze boeken heeft natuurlijk heel veel uren en bloed, zweet en tranen gekost. Maar met ons netwerk en de samenwerking die wij op hebben weten te zetten, hebben we ontzettend veel tijd kunnen besparen, doordat niet elk ziekenhuis of afdeling zelf zo'n overzicht hoeft te maken. We focussen ons ook echt alleen op boeken waarvan we vinden dat die missen.

Hoe zijn jullie begonnen met het diverser en inclusiever maken van jullie boeken?

Wij zijn in de kern mensen die graag verbinden en mensen bij elkaar brengen. Vanaf het begin hebben wij geprobeerd ons team een goede afspiegeling te laten zijn van de zorgverleners die er zijn. Maar helaas bevatten alle medische boeken die je openslaat illustraties van witte mensen, zelfs in de medische boeken in Afrika worden weinig afbeeldingen van zwarte mensen gebruikt. Zo ook in onze boeken. Studenten zeiden: ik heb mezelf nooit terug gezien in een medisch boek. Dit realiseer je je niet als je wit bent. Romée stuurde mij een illustratie door van een zwarte zwangere vrouw gemaakt door medisch illustrator Chidiebere Ibe. Dit was voldoende voor ons om in te zien: dat hebben we verkeerd gedaan, dat willen we veranderen.

Diversiteit is een moeilijk onderwerp, krijgen jullie geen negatieve reacties?

Onze boeken inclusiever maken was voor ons echt een no-brainer. We vinden dit een dusdanig belangrijk onderwerp dat we ons nooit hebben laten afschrikken door negatieve reacties, die komen er toch. Het is een heel gevoelig onderwerp waarbij je goed geadviseerd moet worden om daarin de juiste keuzes te maken. Hierbij hebben we veel hulp gekregen van kinderarts Nilou Ashtiani en is het een CODING initiatief. Het moeilijke zit hem vooral in welke woorden je gebruikt. We nemen voor lief dat we af en toe een foutje maken, maar we zijn in ieder geval in beweging en openen hiermee het gesprek. Onze doelstelling blijft: onze boeken voor iedereen bruikbaar en beschikbaar maken en het onderwijs zo goed mogelijk en dus ook zo representatief mogelijk te maken.

Wat zijn concrete plannen om jullie boeken representatiever te maken?

In alle pockets herzien we de afbeeldingen: 25% is nu niet wit, dit is een afspiegeling van de Nederlandse en Belgische patiëntenpopulatie. We passen zowel afbeeldingen als teksten aan, op basis van representatie. Dit doen we in de brede zin, dus niet alleen huidskleur, maar ook op basis van bijvoorbeeld LHBTQ+. Daarnaast zijn we nu bezig met het vertalen van onze eerste pocket, pocket Radiologie, om onze boeken ook in het buitenland beschikbaar te maken. Veerle heeft met Compendium Medicine, onze internationale tak van het bedrijf, een online cursus ontwikkeld: Inclusive Medicine. Met deze cursus willen we awareness creëren voor de verschillen die er in de geneeskunde zijn bij verschillende groepen mensen.

*Link naar de gratis cursus **inclusive medicine**:*

<https://compendiummedicine.com/pages/course-inclusive-medicine>

Jullie lijst met ideeën en plannen wordt alleen maar langer, hoe houd je het haalbaar en leuk voor jezelf?

We zijn ambitieus en hebben nog een hele lijst met plannen die we een voor een waar willen maken. We hebben gemerkt dat dit kan, maar dat we ons leven daar structureel goed voor moeten inrichten. Niet denken 'Oh over een tijdje is het rustig, dan kan ik chillen', maar je moet in je huidige leven gaan inbouwen dat je het leuk hebt ondanks alle ambities die je hebt, of door al je ambities. Door ook tijd te maken voor andere dingen dan werk.

Je leert jezelf kennen: wat zijn jouw productieve momenten en wat is je eigen kracht. Vooral hulp vragen voor dingen waar jij geen energie van krijgt en waar niet je kracht zit.

We realiseren ons dat we ontzettend veel kunnen neerzetten met het team dat we de afgelopen jaren hebben opgezet. Hierdoor kunnen we veel taken verdelen en uit handen geven, zodat wij tijd hebben om dingen te doen die wij leuk en belangrijk vinden. Dat is op dit moment vooral onze boodschap uitdragen, zoals in dit interview en op jullie congres. We worden tegenwoordig overspoeld met verzoeken, maar wij proberen echt uit te zoeken waar wij verschil kunnen maken en kiezen dan die evenementen uit.

Om alle druk en stress van deadlines te relativeren zeggen we vaak tegen elkaar: 'Gaan er mensen dood als we het nu niet doen'? 'Nee, dus dan kan het morgen ook'. Daar heeft onze ervaring in de kliniek wel mee geholpen.

Hoe willen jullie verder?

Veerle: 'Ik heb besloten meer richting de ondernemerskant te gaan. Ik werk nu fulltime als ondernemer en richt me daar nu helemaal op zolang we nog veel verschil kunnen maken met Compendium'.

Romé: 'Ik ben bijna klaar met mijn PhD en wil dan weer fulltime in de kliniek werken, met daarnaast taken bij de grote projecten als Compendium Medicine en redactiewerk'.

Wat is de sleutel tot jullie succes?

Omdat we zelf in de zorg werkten en dit met zoveel zorgverleners hebben kunnen schrijven is dit gelukt. Geen enkele uitgeverij had kunnen doen wat wij doen, omdat wij echt vanuit het werkveld aan de slag zijn gegaan. We besparen hier ontzettend veel tijd en moeite mee, nu hoeft niet iedere afdeling in elk afzonderlijk ziekenhuis hun eigen pocket te maken, maar kan onze pocket overal gebruikt worden. Daarom willen we ondernemerschap in de zorg, specifiek door zorgverleners, stimuleren. Wij geloven in het vinden van oplossingen op de werkvloer met elkaar, zoals we dat met Compendium ook hebben gedaan door de handen ineen te slaan. Wat we met deze groep hebben weten neer te zetten, hadden we in ons leven niet kunnen bereiken met zijn tweeën.